

BIBLIOTEKA
SHTETIT

814-2
L19

TASHKO
LAKO

KUR
KENDOJNE
GJELAT!

814-2
L19

TASHKO LAKO

KUR
KËNDOJNË
GJELAT!

(Tregime

dhe skica

Satirike)

Redaktor: Myftar Memari
Piktur: Eriko Veisi

Tirazhi 5.000 kopje. Format 10x100/32. Shtah: 2204-72

Drejtoria Qendrore Poligrafike
SHTETIA BOTUESE «NAM FRASHERI»

ONAI ORBAT

KUR

KENDONINE

ITALIA

(Tirane)

shp. shp.

(shp. shp.)

Redaktor: Myftar Memia

Piktor: Eriko Veizi

Tirazhi 5.000 kopje

Format 70x100/32

Stash: 2204-72

Drejtoria Qendrore Poligrafike

«125 Shpeshkoni» N° 8 ENCYCLOPEDIA - Tirane, 1974

ISMET LAMÇJA I DYQANIT

Ismet Lamçja nuk ishte burrë sidokudo. Ai nuk ishte si ca e ca, që mbajnë të tjerët nëpër gojë. Këtë Ismeti e kishte inat. Ai ishte mësuar t'u dilte vetë për zot halleve të tij dhe nuk i linte të tjerët të futnin hundët në çështjet që nuk u takonin. Shkurt, Ismeti ishte burrë për kokën e burrit. E hiqte veten si të ditur dhe, për t'i dhënë rëndësi diturisë së tij, përsëriste shpeshherë: «Kam rënë tri herë nga gomari unë, kam hipur dy herë në gjeminë e Selishtës dhe kam shkuar me tren gjer atje ku s'ta pret mendja. Jam i bredhur unë. Edhe në lundrën e Petoshajt jam hedhur e nuk i thonë shaka, se atje lumi ka dy bojë njeriu thellësi.»

Për këto shkuan e vanë. Ku mbahen mend të gjitha ato që kalon njeriu në jetën e tij? E vërteta ishte se Ismetin e mbanin me sy të mirë dhe sytë e mirë dinë kë zgjedhin.

Një ditë e thirrën në qytet, në zyrat e ndërmarrjes dhe i thanë: «Që të shprehim mirënjohjen tonë për të.»

Kemi menduar të të caktojmë shitës në dyqanin e fshatit; veç duam të dimë më parë edhe mendimin tënd. Ç'thua, e bën dot?

Sytë e Ismet Lamçes lëshuan shkëndija dhe

zemra nisi t'i rrihte fort si motor diezel, kur punon me një piston më pak.

— Oj, e bëj, thatë. Si, ore, nuk e bëj? — nxi-toi të thoshte, duke iu marrë pak goja. — E bëj sa i luaj penxhin. Pa dhe në e paça ca si zor, ja tek ju kam ju. Vini ju e më ndihmoni. Përse i kemi shokët, apomkayq i ndonka terna

Kështu Ismet Lamçja na u bë dyqanxhi dhe filloi ta shihte veten si të parë dhe ta dridhte si t'i donte qejfi.

— Në fshat — thoshte — nuk është si në qytet, që varavinga, sapo ikën njëri kontroll, teptis tjetri. Le nga drejtoria dhe komiteti, po, kur të zënë frymën edhe ata të kontrollit punëtor, të del banaku në mes të dyqanit dhe cipa e kallajit, që i ke hedhur surratit, të bie si suvaja me gëlqerë të pashuar. E, le të gjitha këto, se kur është prak e brenda i përtyt lukthi, po kur të shpifin atë fletërrufenë dhe ta ngjisin në mes të sheshit që ta marrin vesh i madh e i vogël, të bie rrufeja në çaçkë të kokës e ta merr bojën fare. Ja, kështu është në qytet, ndërsa këtu, në fshat, ndryshon fjala, se ndryshojnë edhe gjërat. Ndodh që edhe këtu të pic-kojnë si grerëzat e t'i numërojnë gjynahet mu në mbledhjen e fshatit, por, po dite ta dredhësh gjuhën, siç e dredh plaka byrekun, ia gjen anën fjalës dhe e mbyll shtegun. Pastaj... po e leve qerren, ajo e pret këngën dhe, kur e pret këngën qerrja, zë e këndon ti pastaj, se nuk ta prish njeri avazin as për çarçana dhe as për çarçane.

— Kështu mendonte Ismeti dhe na e rregulloi dyqanin mirë e bukur. E ndreqi gjithë mallin që mori dhe, si vari një tabelë orari në derë, u ul atje në qoshe, pas banakut dhe para arkës së lekëve

dhe zuri të mendonte: «Prite tani kur të dukën në derë e, si të vijnë drejt e tek unë, të më thonë: «O Ismet, pa na jep dy kile oriz, veç të jetë nga ai i vendit ama, se është tërë lyrë, i uruari. Po deshe, na pesho edhe nja dy kile shieqer edhe këtë nga ai i vendit, po pate, se ngjit shumë ai.» Kjo është. Lëre pastaj kur të vijë edhe Hekua. Kërbunjur-kërbunjur, do të hedhë këmbën në prak të derës e do të thërrasë që atje tej: «Më ngeli plaka pa kripë, o Ismet. Bëj zahmet e më pesho si ndo nja tri kile. Në të do qejfi, shtjermë në këtë enë edhe ca vajguri». Dhe unë do të peshoj si tyxharë njëherë moti».

Ismeti fshiu mustaqet, që i rëndonin mbi buzë si furça me fije nejloni dhe fliste me veten: «De, o Ismet, de. Na u bëre tyxhar e shkuar tyxharit, për allahnë. Grosist fare, thujaj. Këtu, në dyqanin tim, do të derdhet leku rrëke. Dhe leku, siç e dinë edhe vetë, të lidh e të zgjidh. Dhe unë do të lidh e do të zgjidh si të më dojë mideja e kë të më dojë mideja».

Kështu nisën të shkonin ditët. Dhe një natë shëndreu, tek rrinte shtruar pranë zjarrit me faqoren e rakisë përpara e me mezenë shtruar, ullinj, turshi, djathë e hudhra e një copë bukë të thekur. Ismeti zuri të mendohej:

«More, më duket sikur ai qerrata kandar peshon ca si ters. S'është ndonjë gjë e madhe de, sikur ta nxjerr qillon me ca dërhëm më pak. Populli është keq për të shumtën e jo për të paktën. Pastaj, si dy dërhëm më pak, si dy dërhëm më shumë, qillos po qililo i thonë. Dhe, meqë është kështu, më mirë të hajë nga e pakta se sa të hajë nga e shumta, se është edhe viti i kursimeve ky,

ore. Pastaj... specin s'është nevoja ta peshoj fare. Më mirë e hedh nëpër fishekë siç bënte usta Xoxi në vakt të tij dhe çdo gjë vete në kararin e saj. Kështu edhe unë s'marr mundimin ta peshoj, po edhe myshterijnjtë e gjejnë gati, se i duhet shërbyer shpejt e shpejt njerëzisë, ore, që të na thonë plot gojën: «Shërbëtorë të popullit». Sa për kafënë dhe sheqerin, do bëj si do bëj dhe do ta shtroj gunën. Aty poshtë banakut bën ca si freskët dhe kafënë e sheqerin është më mirë t'i lësh në freskllëk se sa në të thatë ku rrezikohen të thahen e të digjen për një pikë ujë.»

Kështu Ismet Lamçja i rregulloi të gjitha, kandar e mall bashkë sipas qejfit të tij dhe si usta i vjetër që ishte, dërhëmët i «këndonin» nëpër duar.

«Tregëtia» zuri t'i shkonte mbarë, më mbarë nga ç'kujtonte. Me lekët e arkës kishte filluar të blinte e të shiste për hesap të tij. Kësaj i thoshin tregëti. Dhe Ismeti e ndjeu veten tamam tregëtar.

Po në fshat kishte sy edhe gojë. Dhe, kur sytë zunë të shikonin, gojëta pastaj nuk pushonin.

— Ç'po ndodh kështu me këtë dyqanxhinë tonë? — thoshin njerëzit, duke e ngritur zërin fort gjer atje ku duhej. — Sheqerin dhe kafënë po e blejmë të lagur. Edhe dërhëmët sikur i anojnë ca nga vetja. Edhe rakinë e ble dhe e shet si i do qejfi. Le pastaj që po e bën një nga dhia e dy nga vija. Ka shkop mbi këtë «zot», apo nuk gjenden më vuzhdaga frashëri?

Po Ismeti nuk u vinte veshin më «gojëve të liga». Ai krekosej atje në «dyqanin e tij», duke qëndruar pas banakut dhe para arkës.

Po një ditë era u kthye në stuhi dhe asaj nuk

mundi t'i bënte ballë asnjë «pritë». Okët ranë për-
dhe, u rrokullisën, morën të kërcur e të çarë dhe
atehere Ismeti e pa veten zbuluar. — Amën bre,
thoshte — po për të mirë bre,
e kam pasur, për të mirë. Nga të paditurit e kam
bre, nga padituria. Aqë dita e aqë bëra!

Dha e mori Ismet Lamcja ta hidhte shtegun, por i mbeti këmba në bilagace dhe mbeti aty, varur në kapërcyell. Deshi t'i rregullonte të gjitha me kandar, por i rregulluan kandarin. Ai që kishte rënë tri herë nga gomari, që kishte hipur dy herë në gjeminë e Selishtës dhe ishte hedhur në lundrën e Petoshajt, atje ku lumi kishte dy bojë njeriu thellësi, kësaj radhe nuk po i merrte më lopata ujë.

KUR KËNDOJNË GJELAT!

Në kooperativën tonë bujqësore u hap fjala se në seksionin e bujqësisë të rrethit thanë: «Vitin e kaluar në kooperativën bujqësore X, ndonëse është malore, morën njëzet e gjash-të kile grurë për hektar dhe siguruan bukën në vend. Atje bujqësia mori rrugë të mbarë. Dhe, përderisa ata tejkaluan planin në një vit me thatë-sirë, këtë vit do të ecin përpara me hapa më të sigurt».

— Fitoret që kemi arritur — tha agronomi i kooperativës — janë jashtëzakonisht të mëdha. Ta-ni bujqësia edhe në kooperativën tonë po vihet mbi baza të shëndosha intensive. Në grurë kemi marrë...

— Ta lëmë mënjatë grurin. T'u hedhim një sy degëve të tjera që përbëjnë atë trung të madh, që quhet bujqësi — ndërhyri shefi i seksionit të bujqësisë.

— Grurin nuk mund ta lëmë kurrë mënjatë, sepse me të është lidhur problemi i drithit — nguli këmbë agronomi.

— Ato që dihen, dihen. Më mirë t'u futemi atyre që s'dihen.

— Agronomi ngre supet. Shefi vazhdon: